

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Quas ob caussas Deus prohibuerit judicia temeraria?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

Iob. 53. 8.
Jacob. 4 II.

S. Augustin.
Hom. 50. ex 50

autem quis es, qui indicas proximum? Quænam ista impudentia est, vt faciens Dei accipias, & pro eo iudicare nitaris? Et iterum Iacobus: *Qui iudicat fratrem, indicat legem.* Legis enim sibi partes usurpat, cuius iudicio suum iudicium anteponit, cùm velit alterum, non secundūm legem, sed secundūm suum iudicium, immò somnum iudicari. Si autem iudicas legem, ait, *non iam legis factor es, sed index.* Denique noluit Deus hominem ab homine iudicari, ex arbitrio sp̄icionis, vel etiam extraordinario usurpato iudicio; sed potius ex lege Dei, secundūm ordinem Ecclesie, sive ultro confessione, sive accusatum atque coniustum.

XI.

3. Cor. 2. II.

S. Dorotheus
Senn. 6.

Causa, cur hoc iudicium vetuerit Deus, sunt istæ. 1. Qui iudicat alterum, debet de criminis eius certus esse antè, quām cum ad supplicium damnet. Atqui, sine peculiari Dei revelatione (qualis S. Vdalrico de iniusta Comitis damnatione erga coniugem & Nobilem facta est) nemo scit alterius mentem, aut intentionem, aut occultum crimen. *Quis hominum scit, qua sunt homines, nisi spiritus hominis, qui in ipso est?* Immò sapissime adeò late amor proprius, adeò in propria causa mali iudices & excusatissimus, vt nesciamus de nobis ipsis rectè iudicare. 2. Hanc ipsam ob causam, frequenter erratur, non solum quia nescimus occulta cordis alterius, sed etiam, quia s̄pē quis hodie alias est, quām heri; & cras alias erit, quām hodie: de futuris autem contingentibus, quid mortales scimus? hodie quis peccator est, cras poenitentiam ager, & erit iustus. Quantus autem error, hominem iugum iudicare, tamquam peccatorem? Narrat S. Dorotheus, monachum audiisse de altero, quod in fornicationis peccatum incidit, atque idcirco, sine ulteriore examine, eum damnauisse. Quia autem paulò post peccator ille è vita decepsit, apparuit monacho Angelus defuncti animam secum adducens, iubensque ut animam illam iudicaret, & sententiam ultimam in eam pronuntiaret, quandoquidem iam antè illam iudicare cœpisset. Quo auditio, perterritus monachus, grauem suum errorem animaduer-

Climae. e. 2. tit; & sine dubio dixit, quod apud Climacum alius dixisse legitur: *Non indicare veni, sed iudicari.* Promittit quidem Christus ijs, qui Matth. 19. 28. eum, relictis omnibus, sequuntur, sedes dnodecim, & iudicandi posse. Cor. 4. 5. testatem, sed in altera primam vita. Hinc Paulus ait: *Nolite ante tempus*

tempus indicare. 3. Qui in altera vita reuelaturus est secreta cordium, noluit ea in hac vita esse manifesta, ut in bonis humilitatem, erga malos conseruaret charitatem. Bonum diligimus, malum odio prosequimur. Superbirent boni, si certatim ab omnibus diligenter. Placerent enim etiam sibiipsis. Nunc, quando pro eo, ut diligantur, odio habentur, continentur in timore & humilitate: verentur enim, ne forte instans alijs dederint auersionis causam. At malos si cognosceremus, cum eorum sit infinitus numerus, quo pacto eos amaremus, cum vix diligamus, quos bonos esse existimare debemus? Deus bone, que esset ab hominibus ubique aueratio, si sciremus, eos Deo tam abominabiles esse? Itaque, ut S. Augustinus docet, contra hoc malum, quo quisque libenter de hominibus malis, quod non proficit, suspicatur, charitas habenda est, que non emulatur; immo que omnia dubia & incerta aliorum dicta & facta, de quibus non constat, quo animo fiant, semper in partem meliorem interpretatur. Quare in illa verba: *Nolite iudicare, hoc loco, inquit S. Augustinus, nihil aliud nobis præcipi existimo, nisi ut ea facta, qua dubium est, quo animo fiant; in meliorem partem interpretetur.* Quod enim scriptum est, Ex fructibus eorum cognoscetis eos, de manifestis dictum est, qua non possunt bono animo fieri, sicut sunt supra, vel blasphemia, vel furta, vel ebrietas, & si que sunt alia, de quibus nobis iudicare permittitur, dicente Apostolo: Nonne de ipsis, qui intus sunt, vos iudicatis? Immò etsi certò constet facta aliorum esse mala, licet ea iudicare ac corrigere possimus, tamen consilium charitatis suggestum S. Bernardus istud: *Cane aliena conuersationis esse, aut curiosus explorator, aut temerarius index. Et si perperam actum quid reprehendas, nec sic iudices proximum; magis autem excusa. Excusa intentionem, si opus non potes; puta ignorantiam; puta subreptionem; puta casum. Quod si omnem omnino disimulationem rei certitudo recusat, suade nihilominus ipse tibi, & dicio apud temetipsum: Vehemens fuit nimis tentatio: Quid de me illa fecisset, si in me accepisset similiter potestatem?*

Atque hoc est optimum, contra iudicia temeraria remedium, ut, si iudicare volumus, in nostrum sinum inspiciamus. Ibi nulla committetur temeritas, certa & nota ibi sumus iudicaturi. Ita Christus Phariseos repressit, adulterij accusantes feminam, cum

Ddd 3

XII.

ipsi

Matth. 7. 1.

S. Augustinus

cap. 30. in

Matth.

Matth. 7. 20.

S. Bernard,

in Cantic.

lxxviii. 4.